

Список використаних джерел

1. Максименко В. П. Дидактика: курс лекцій / В. П. Максименко. – Хмельницький: ХМЦНП, 2013. – 223 с.
2. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посіб. / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко; за ред. О. І. Пометун. – К.: А.С.К., 2004. – 192 с.
3. Навчальні матеріали онлайн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pidruchniki.com>
4. Освіта.UA [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.ua>

Ганна Герасименко

ПРОБЛЕМА ВЗАЄМОДІЇ СТИЛЮ ДІЯЛЬНОСТІ ДОШКІЛЬНОГО ПЕДАГОГА І СТИЛЮ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ-ДОШКІЛЬНИКІВ

Досвідчений педагог досягає високої ефективності навчання і виховання завдяки глибокому знанню своїх вихованців, особливостей їх засвоєння, суспільної поведінки, властивостей особистості і мотивів діяльності. Його знання в більшій мірі, ніж діагностичне знання лікаря, емпірично внаслідок недостатності антрополого-психологічної підготовки педагогів. Проте, при оптимальному співвідношенні фронтального, групового та індивідуального підходу до дітей досвідчений педагог поєднує загальні і типологічні знання про дітей з певним колом уявлень про поведінку і внутрішній світ окремої дитини. Коли «одиничне» – окрема дитина – перестає бути лише одним з багатьох, лише носієм імені та прізвища, свого роду «екземпляром» або «штукою» в масі дітей, він виступає як найбільш глибокий пласт предмета виховання, до якого надано проникнути лише справжньому вихователю. Тільки тоді особистість педагога стає визначальним фактором для гармонійного особистісного розвитку старшого дошкільника. Цей вплив може бути опосередковано стилем діяльності педагога, в тому числі і в плані його впливу на стиль навчальної діяльності дітей.

На думку вчених ефективність спільної діяльності педагога з дитиною багато в чому буде визначатися характером і стилем взаємодії, що виникають між ними. Оптимальним стає спілкування педагога, засноване на ослабленні нормативного та посилення її особистісного та творчого начала [4].

Ефективність впливу педагога на процес розвитку дитини, результативність його виховних впливів залежать від рівня його особистісного розкриття, презентації його індивідуальності в педагогічному спілкуванні. Індивідуальність педагога, таким чином,

виявляється в педагогічному спілкуванні і педагогічної діяльності через стиль спілкування з дітьми.

Як педагог володіє власним стилем, так і кожен вихованець має індивідуальною своєрідністю прийомів і дій. А оскільки педагогічний процес є двостороннім, то виникає необхідність узгодження між стилем педагогічної діяльності (тобто способами діяльності педагога) і стилем навальної діяльності (тобто діями дітей). Американські психологи ввели в психологію поняття «конфлікт стилів», який виникає в разі неспівпадіння стилів і призводить, як правило, до негативних результатів.

На жаль, сучасна система освіти не передбачає можливість формування груп на основі особливостей стилю діяльності вихованців і педагогів, тому головне завдання педагога – це пошуки компенсуючих методів навчання, що запобігають стильовим конфліктам. Педагогу необхідно враховувати індивідуальні особливості дітей.

Американські вчені, подружжя Данн (Dunn), намагаючись визначити підстави для індивідуального підходу до дітей, виділили дві теорії навчання:

- 1) теорія когнітивного стилю (Analytic) – йому відповідають раціоналістичність, технологічність, регламентованість;
- 2) теорія мозкової півкулі (Global) – їй відповідають гнучкість, спонтанність, імпровізація.

Дослідження, проведене подружжям Данн більш ніж у сімдесяти навчальних закладах, показало, що ідентичні методи, що застосовуються в груповому навчанні, можуть бути продуктивними для одних дітей і стримуючими для інших. З'ясувалося, що ігнорування індивідуальних особливостей впливає не тільки на сприйняття матеріалу, а й на ставлення до предмета в цілому. Діти, індивідуальні особливості яких не враховуються в процесі планування та здійснення педагогічного процесу, згодом, як правило, становлять «групу ризику».

Проблеми взаємин педагога з дітьми найчастіше пов'язані зі статусно-рольовими та індивідуально-психологічними (мотиваційними) впливами на характер взаємин. Позиція педагога в суспільстві така, що він є носієм загальнолюдських цінностей. Він часто набуває рис незаперечності і абсолютності. В роботі В. Іонової показано, що спілкування педагога і вихованця в цьому випадку здійснюється за директивним типом педагогічного спілкування, в ньому спостерігаються дистанційність, напруженість. Статусно-позиційна роль педагога наказує: навчити, пояснити, простежити, проконтролювати і т.д.

Особистісно-орієнтовані підходи в освітній діяльності вимагають перегляду позицій педагога, прояви інтересу до його особистості та індивідуальних особливостей. Тому до проблеми взаємин педагога й вихованця слід підходити з трьох сторін (позицій):

- індивідуально-психологічних особливостей дитини;

- індивідуально-психологічних особливостей педагога;
- їх відповідності один одному, їх прийняття один одним.

Конструктивні взаємини педагога з дітьми можливі при взаємній особистісної включеності в ситуацію спілкування і створення педагогом умов для рівноправного діалогічного спілкування в процесі спільної діяльності.

Разом з тим, дослідження щодо впливу стилю педагогічної діяльності на розвиток стилю навчальної діяльності дітей є вкрай рідкісними в сучасній науці. При цьому дана проблематика дуже значима, тому що розкриття цих питань дозволяє зрозуміти всі складнощі впливу стилю діяльності педагога на стиль діяльності дитини.

У науковій літературі все частіше виступає необхідність вивчення специфіки впливу особистості педагога на становлення навчальної діяльності дітей. У низці досліджень підкреслюється, що чекати, поки індивідуальний стиль сформується в дітей самостійно – це серйозна педагогічна помилка. Поза цілеспрямованого створення педагогом умов для становлення в дітей індивідуального стилю навчальної діяльності відзначаються часті випадки формування не певного стилю, а псевдо стилю [2; 3].

Знаходження суб'єктивно зручного та ефективного способу виконання навчальних дій і операцій, «підстроювання їх під себе» відкривають шлях (надають допомогу, сприяють) найбільш ефективному розвитку і реалізації дитиною своїх можливостей. Тому стиль навчальної діяльності може бути визначений як індивідуально освоєний суб'єктом спосіб її виконання, що сприяє максимальному саморозвитку і самореалізації дитини. Згідно з усталеною в гуманістичній педагогіці позицією, все, що допомагає саморозвитку і самореалізації в навчальній діяльності, – впливає позитивно на підростаючу особистість, а все, що заважає, – приносить їй шкоду. У світлі зазначеного формування раціонального індивідуального стилю навчальної діяльності можна вважати метою педагогічної діяльності в процесі навчання, і критерієм її оцінки, і фактором, що впливає на результативність навчального процесу, і умовою саморозвитку і самореалізації діяльності.

Проблема індивідуального стилю навчальної діяльності дозволяє доповнити істотні характеристики цього явища. В контексті структури педагогічного феномена індивідуальний стиль навчальної діяльності можна визначити, як обумовлену індивідуальними особливостями і стійко бажану педагогом систему засобів, за допомогою яких він успішно створює освітнє середовище, сприяє розвитку індивідуального стилю навчальної діяльності дітей.

Отже, стиль діяльності дошкільного педагога виступає фактором для розвитку стилю навчальної діяльності дітей дошкільного віку.

Список використаних джерел

1. Исмагилова А. Г. Психология стиля педагогического общения: Полисистемное исследование: монография / Исмагилова А. Г. – М, 2003. – 272 с.
2. Кононко О. Л. Психологічні основи особистісного становлення дошкільника (системний підхід) / О. Л. Кононко. – К.: Стилос, 2000. – 336 с.
3. Кузьменко В. У. Сутність технології розвитку індивідуальності дитини 3–7 років / Кузьменко В. У. // Проблеми загальної та педагогічної психології. Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України / за ред. С. Д. Максименка. – Т. VII. – Вип. 4. – К.: ГНОЗІС, 2005. – С. 181–190.
4. Луценко І. О. Забезпечення міжпредметних зв'язків та інтеграції змісту навчання у професійній підготовці майбутнього вихователя / І. О. Луценко // Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки (збірник наукових праць). – Миколаїв: МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2012. – Вип. 1. – С. 254–257.

Інна Герасименко

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНИХ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ В ЗАДАЧАХ РОЗПІЗНАВАННЯ ОБРАЗІВ

Останнім часом в самих різних галузях науки і техніки відзначається зростання інтересу до застосування штучних нейронних мереж. Штучні нейронні мережі були побудовані за принципом біологічних нейронних мереж, які представляють собою сукупність нервових клітин, які виконують певні фізіологічні функції. Складовим елементом нейронних мереж є нейрони. Багато в чому популярність нейронних мереж пояснюється можливістю їх ефективного використання в задачах, що вирішуються «аналітичними» методами.

Ряд науковців відзначають, що використання нейронних мереж доцільне в задачах: класифікації зразків, кластеризації, апроксимації функцій, прогнозуванні, оптимізації, управлінні з еталонною моделлю та створенні інформаційно-обчислювальних систем.

Однією з таких задач є задача перекладу рукописних джерел в машинозчитувальний формат. До найбільш складних і трудомістких відносять створення версій рукописних книг в форматі електронного тексту. Щоб отримати повноцінний електронний текст, як правило, використовується його ручний комп'ютерний набір за допомогою спеціальних редакторів. Звісно ж, що рішення зазначеної задачі може